

BAKURUBASANNI

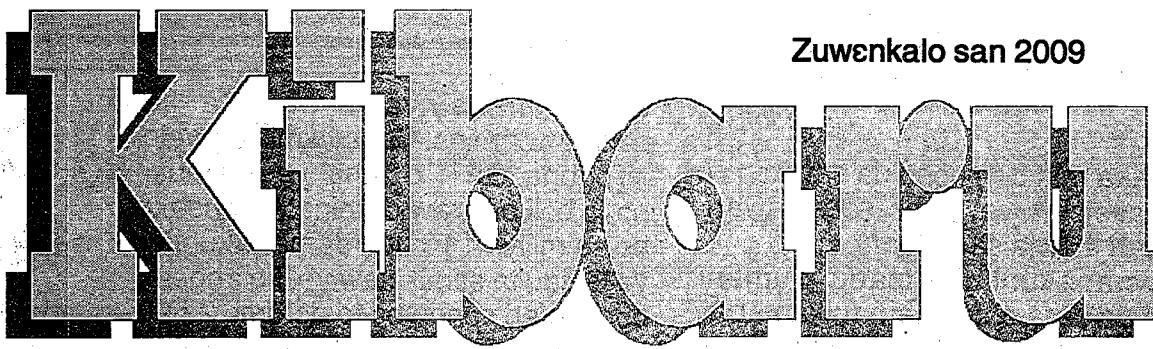
(nimoro 12 songo)

Mali kono = Dorome 300

Atiriki kono = Dorome 600

Jamana were = Dorome 1000

Zuwenkalo san 2009

Kunnafonisében bota kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 20-21-21-04. Bosola Bamako-Mali. San 37nan boko 449nan A songo : dorome 15

Sene togoladon kerenkerennen kera Kasela ninan

San 2009/2010 sene don kerenkerennen baaraw kera Kasela sibidion zuwenkalo tile 20 san 2009. A nemogoya tun be jamanakuntigi Amadu Tumani Ture bolo.

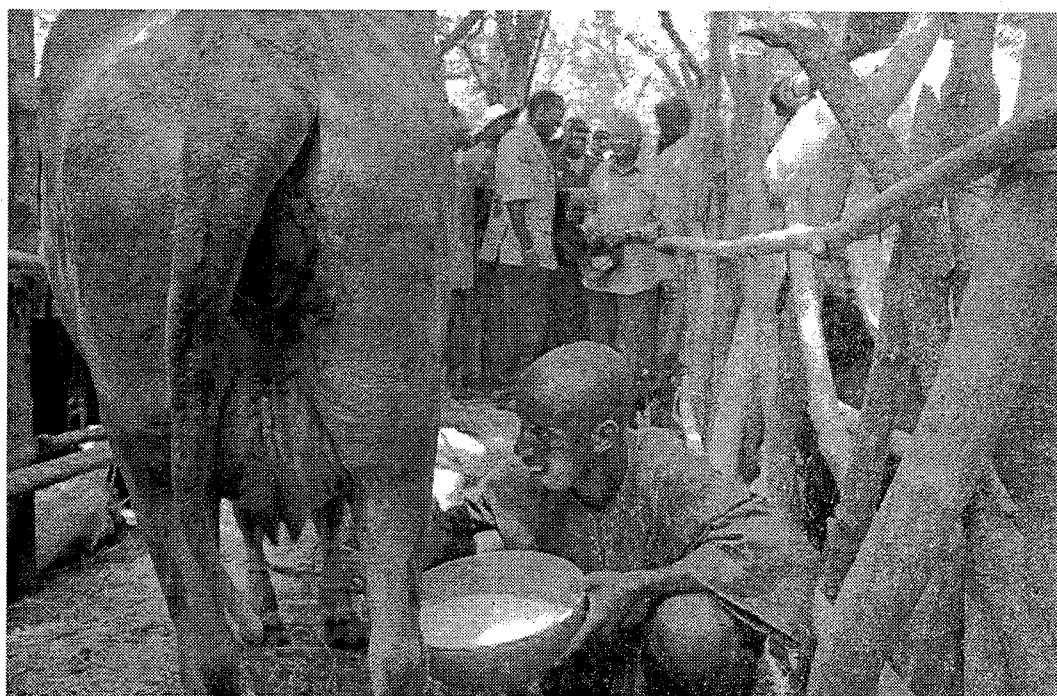
Kasela be Bamako ni koton ce ni kilometere 40 ye Segu sira la.

O hukumu kono, minisiri 4 tun be kene kan. Sene minisiri Agatamu Agi Alasani. Baganmara animonni minisiri Madamu Jalo Madeleni Ba. Sigida ani lasaniyali minisiri Cemoko Sangare. Jamana kono ani marabolow minisiri Zentrali Kafuguna Kone. Mali senekeso nemogo Bakari Togola fana ma to ko.

Nin ye sene togoladon kerenkerennen siye 7nan ye. Jamanakuntigi ye sene kanpani kura dabajé folo ke. Cakeda minnesinné be senekemansinyélen ma Mali kono n'a be wele «Mali Tracteur SA», jamanakuntigi ye san 2009/2010 kanpani damine ni kabadan ye o mansin do kan.

O kofé misi suguya min be wele «Azawak», a y'o tura kelen ni misimuso 4 don Sekina Hamala Bacili bolo a k'u di marayoré 8 kelen-kelen bee ani Bamako faaba ma.

Sekina Hamala Bacili tun ye Mali baganmaralaw ka ciden ye sene don kerenkerennen kene kan; depite koto fana don. Jamanakuntigi labanna ka baganpikirifura 4000 di a ma sumayafin ani bon kubenni kama. Ba suguya min be wele «Gueraa» a y'o fana bakoton 1 ni bamuso 5 ani bagandumuni kilo 150 di Kasela ma. Ninan sene togoladon kerenkerennen baaraw kolabenbaaw kera Mali senekeso ani sene minisiriso ye. Sinsin kera baara suguya min kan a senfe, o de kera Mali nono keneko

Nonokeno donne ba la, o be sira da kokan nono ne

donni ye ba la. Osiratige la, baganko nedonbaaw y'u hakililaw jira jama na ani ka bolofenjira ke. Mali kono, nono be dila ka ke fen suguya fen o fen ye, mogow bora n'olu ye jamana fan bee fe ka n'u jira mogow la kene kan. Bagan suguya caman fana jirala, minnu jeyo ka bon nonoba soroli fana

na. Mali kono, baganbanaw neminiyoro n'u furako cakeda, ka fara bagansilakolokoloyoromogowan, olu y'u bolofenw jira baganko sabatisiraw kan.

Mali la nono soroli ka wasa, o nafa ka bon kosebe. Sabula jamana be

A to be ne 2nan na

KONOKO

Président Ture taara Mali: Fura sorola jama la niukoba caman na ne 1	ne 2
Officier taabio kuraw benkan	ne 3
Sang Karabali la baneturun filia sorola ka fara folo kan	ne 4
Jandien Bori Dime filia ka n'ogonku benn	ne 5
Officier ciwaraw jansara minisiri nemogo	ne 6
Président ne 33nan - Jamanadenya seben 2	ne 7
Direktor 59nan - Diu kura musakaw nesigui	ne 8
Ministre tsaryaw selentek ka dafa cakeda tituninw te	ne 9
Benn minitolahan: Mali bora sama sentilace	ne 10

Né fôlo to

musaka min don nônc na san kônc o ye hakêteme ye. A bë se sefawari miliyari 15 ma san o san.

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture da sera goferenaman ka dabali tigelen dôwma, minb'a tosene kônona na, gelyaw bë dôgoya, ani ka dô fara sene fanga kan. Ay'ajira kopankurun fila sôrâla ka fara kôrolen kan sanji karabali

Senekemansinyelonyorô y'a ka baaraw damine. Cakeda min bë wele «Toguna SA», o fana ye Tilémusi nôgo boli baaraw damine. O musaka bë se miliyari 16 ma. Jamanakuntigi ye layidu ta senekelaw ye, ko angere bôre kelen sôngô bë to dôrôme 2.500 la jinna walasa malosenenaw, kabasenenaw, kôrisenenaw ni alikamasnenaw ka sôrâ ka yiriwa.

Moriba Kulubali
Dokola Yusufu Jara

Segin bëna ke «Inisiatiwuri» kan san 2009-2010 kanpani na

Jamana ka sekereteri ofisidinizeri ni Ofisiri yiriwali kama Abu So ye san 2009-2010 sene kanpani dayeleli nemogoya ke, alamisadon ani jumâdon, zuwenkalo tile 5 ani 6 Segu.

O nénajew senfe, Abu So ye jamana ka walejumandonseben di cikela 67 ma minnu ka sôrâ jiidira k'a sababu «Inisiatiwuri» ye. O cikela ninnu ye malo toni 8 fo ka se 10 ma sôrâ, taari kelen na.

Bewani zoni na, cikela 4 bë yen, olu ka sôrâ cayara ni toni 10 ye taari la. Mori Tarawele ka bô Titibugu, o ye toni 10,60 sôrâ taari 0,13 la. Mamadu Togola ye toni 10,58 sôrâ taari 1,90 la.

O kofe jamana ka seketeteli ye dugumogow togola arajooso kura do dayeleli nénajew nemogoya ke Nônc. O arajooso kura in bë sôrâ 94 finesuuru fe Nônc. Ofisi ye sefawari miliyari 24 don a joli dafé.

San 2009 / 2010 kanpani kôri kilo 1 bëna san dôrôme 34

Sene minisiri Agatamu Agi Alasani ye kunnafoniditaama ke kôrikô. Kan mekalo tile 23 san 2009, Sémudete ka kôriseneyorô la Sikaso. Sémudete nemogoba Cenan Kulubali, Mali senekeso kuntigi Bakari Togola ani kôrisene donni ba la, o jekulu nemogo Fananama Kone ou tun be sene minisiri nôfe a ka taama in na Kucala.

Fen min ye kôri sôngôko ye san 2009/2010 senekanpani na, Cenan Kulubali y'a jira ko kôri kilo 1 bëna san senekelaw bolo dôrôme 34. A ko fana ko angere sugguya minnu bë don kôri kôrâ, k'a bës ye sôngô kelen ye jinna; n'o ye 2500 ye.

Otanga Danbelé
Dokola Yusufu Jara

Ofisi bënkan, taabolo kuraw

Ofisidinizeri ka san 2008-2012 bënkan kolosili komite ye laje ke kosa in na, cakeda in nemogoya so lajekeyorôla, kabâra kelenw nibaara nataw konew fesefesé. A nemogoya tun bë komite in peresidan bolo, Madamu Sidibe zamilatu Sise.

San 2012 bë kuncé waati min, bënkan in hukumu kônc, Ofisi ka kan ka malokaama toni miliyon kelen sôrâ taari 135.235 la, gerekansene jin'to la ani tilemafesene.

Ofisi ka nin bënkan ye hakililakuraw bënkan ye, ka da a kuntaala janya kan, ka da «Inisiatiwuri» kan, an'a bayelemani bamanankan na, bës lajelen ka se k'a faamuya a nema.

San 2009 baara bolodalenw y'a jira ko malo toni 566.494 ka kan ka sôrâ, samiyefesene fara tilemafesene kan, taari 108.438 kan. Okanpani kelen in kônc, lanini ye ka taari 7462 laben nakosene kama, ka fara kabasene taari 280 kan samiyef, ka alikama sene taari 150 kan. Porogaramu min bolodarasankônjibolidingew labenni kama, o nafolo bë taa i jo sefawari miliyari 5 la. Musaka min bëna don forokurabowanikôrolenw labennidafé, obenna sefawari miliyari 3,3 ma. Fen min ye baara kétaw konew nêjininw musakaw ye, olu bolodara ka ke sefawari miliyari 58,8 ye.

San 2009 - 2010 kanpani baara mume musakaw taara u jo sefawari 86.598.792.000 la, (miliyari 86.ani miliyari 598 ani ba 18 ani keme 4).

Amagireyi Ogobara Dolo
Mahamadu Konta

A' ye Kibaru san,

Kibaru de ye

balikukan dafalan ye

Sanji karabali la, pankurun fila sorola ka fara fôl kan

Mali kôno, sene sorô sirilen bë sanji nacogo la san kôno. San dôw la sanji bë foori. A te foori san dôw fana na. Walasa ka sanjidesé kôlôlô kunben, goferenamanye sanji karabali baaraw boloda. Sanjikaraba ye feere ye, min b'a to sanji te laboli ke jamana minnu na, olu ka se k'u mago ne sanji la u sagi la.

San 2005 setanburukalo tile 28, minisiriw ka laadalatonsigi senfe, u jenna n'a ye sanjikaraba baaraw ka ke Mali la san 5 kôno, jamana fan bëe fe.

Sanjikaraba ye kabanogow faranogonkan baara ye. O b'a to fana san hake min bë na o ka caya. San 2006 kôno, sanji karabako 68 kera : 30 kera Kulukoro mara la, 11 kera Segu mara la, 11 fana kera Moti mara la, 5 kera Sikaso mara la, ani ka 11 ke Kayi mara la.

San 2007 kôno, sanji karabako 127 kera : 55 kera Kulukoro mara la, 19 kera Segu mara la, 12 kera Sikaso mara la, 13 kera Moti mara la, 26 kera Kayi mara la, ani ka 2 ke Tumuko mara la.

San 2008 kôno, sanji karabako 208 kera : 61 kera Kulukoro mara ni Bamako faaba la, 43 kera Segu mara la, 26 kera Sikaso mara la, 27 kera Moti mara la, 44 kera Kayi mara la, 3 kera Tumuto mara, ani ka 1 ke Gao mara la.

Ni kabanogo te kabakolo la, sanjikaraba te se ka ke. A sirilen bë kabanogoko la. Baarakeminén minnu ye «radar» ni «satellites» ye, olu de b'a to a ka dô, kabanogo bë jamana fan min fe.

Sanjikaraba baaraw san sabanan bannen, a yera ko nafaba b'a la. «Radar» naani sorola ka fara baarakeminén kan, kabanogoko jatemine kama Mali fan bëe fe.

Hali ni dunanw sen bë sanjikaraba baaraw la Malifé halibi, a baara caman bë yen Malidenw yere b'olu ke u yerema sisan.

Sanjikaraba joyoró yera kosebe; a

San 2008 kôno, sanji karabara siye 205

ye caman fara sanji nata hake kan san kôno : kemesarada la a ye 15 fara san 2005 ni 2007 ta kan, ka 18 fara san 2008 la kan. Ka 40 fo 50 fara sanji nata hake kan marayorô dôw la.

Sanjikaraba kera sababu ye ka nogoya don sanjidesé la san 2006/2009 sene kanpaniw na; ka ji caya barazicaman na. Nka dabaliw tigelen don, min b'a to barazi ninnu kana fa, ka ji walangata ka don duguw kôno. Sanji karabali nafa ka bon, nka minenkodeé tun ye gelyea ye. San 2006 ni 2007 sanjikaraba bëe kera ni pankurun kelen pe ye. O de koson kabanogow tige-tigelentun bëye mara caman na, nka pankuru kelen in tun tese oyorobëe la. Gelyea were kolosira baara la; n'o ye baaraw yamaruyaseben tegenobilabaliya ye a tuma na, sanjikaraba minen fana nanen bilalen meennna kasoro u ma sigi ka baaraw damine a waayi numan na. Minen ninnu luwanze warifana ka ca kosebe, ka fara sanji karabali musakaw kan. Nin bëe de ye sanjikaraba baaraw damineni gelyea Mali kôno.

San 2006 la, sefawari miliyari 2 ani miliyón 500 donna sanjikaraba dafe, san 2007 ta fana surunyana o la. San 2008 ta bëenna miliyari 2 ani miliyón 249 ma.

Walasa ka fura sorô wariko gelyea la, ani Mali ka se ka baara ke minen ninnu na a yerema, ka baara caman

keli bë dunanw bolo, jamanaden dôw kalanna minenw labaarali feerew la. A ninina ka sanji karabali hake fana caya. O siratige la, pankurun fila ninina ninan, ka fara kelen in kan. O de koson sisan, pankurundagayorô kera fila ye, sanjikaraba kama.

Minnu dagalen bë Moti, olu bë baara ke Moti, Gao, Tumuto ani Kidali maraw la. Bamakotaw bë baara ke Bamako, Kulukoro, Sikaso, ani Segu maraw la. O baara ninnu keli donna cakeda fila bolo. N'o ye Lamerikenw ka cakeda ye, min bë wele angilekan na «Weather Modification Incorporated», ani Mialli ka cakeda do, min fana bë wele anjilekan na «Malian Aero Company». A musaka bë ben sefawari miliyari 7 ani miliyón 473 ani ba 259 ani 827 ma. A sara bë bë Mali ka san 2009, 2010, 2011 ani 2012 baarakenafolow la. Pankurun kura fila in wari bë musaka folen in na, minen suguya werew wari b'a la, ani san 3 kanpani in sanjikaraba musakaw. Pankurunbolila fila ani minen minnu ma tine, o dilabaa kelen fana sara bë musakaw la.

Metewo nemogo dankan Jibirila Ariyabonkana Mayiga y'a jira ko waleya ninnu ye folikoye; ka da a kan Mali ye sene ani baganmara jamana ye. Sanji nani a yerema, o te laboli ke san bëe la. Do farali sanjikaraba fanga kan jamana kôno, o bë ke sababu ye ka do fara sorô fana kan. Jibirila Ariyabonkana Mayiga ka fo la halibi, sanjikaraba ye waleya min ye, a kololojugu fosi te se sigida n'a lamini ma. Fen minnu bë fiyc kabanogow kan k'u fara jogon kan, o te fen jugu

A to bë ne 4nan na

Manden Bori

Dijé fila ka njogonkunben

Laben bée lajelen sabatira. Dijé fila bëna njogon kunben walima gun fila, Afiriki gun ani Ameriki gun. Manden Bori ye Kogojiba Atilantiki tige, o min fensennen bë Ameriki gun ni Afiriki ni Erëpu gunw ce.

Géjiba Atilantiki ye mun ye?

Atilantiki ye kogojikeneba ye min bonya ye meterekare 106 200 000 ye. A ka farin, a fanga ka bon, fiñe kolonbaw bë munumunu a kunna, bawo dinge dunbaw ni kulu janbaw b'a kono ani woyo jugubaw. O de kama mögo caman y'a jira ko Mandenkaw ka taama in te tige ye bawo olu ka jate la o dönniya tun te Farafinw na o waatiw la ka kurunbaw dila ani ka taama kogoji juguba in kan. O mögo minnu bë ka taama in nkalontigya, olu y'a jira ko jiri kurunba te se ka taama abada Atilantiki kan bawo batonba minnu bë ka boli a kan sisan olu bée dilalen don ni asiyé ye, o ye nege kolo gelen suguya do ye.

U y'a jira fana ko yoro juguba dow bë sira in kan, jinesokala belebele dow, hadamaden n'a bolofen ma se folo ka teme minnu dafé folo kuma te ka don u kono. A bë fo yoro do ma ko Berimidi ka yoro selekesabama, o ye jine sokalaba ye nansaraw ma se ka min gundow dòn halibi. Batonba min mana gëre o yoro in na halibi, a b'o dun. Pankurun min mana pan a kunna, a b'o sama ka jigin k'o dun. Bée lajelen kelen bë k'o yoro in ye k'a to yen. O tuma Manden Bori n'a ka mögaw sera k'u yere kisi o yoro in ma cogo di? O nininkali ninnu jaabi t'an bolo. Nka karamögoba Gawusu Jawara ye min fo a ko la an bëna an da se o ma: Gawusu Jawara y'a jira ko nansara folo minnu sen sura Ameriki, u ye mögo folo minnu soro yen, u y'olu wele endijenw. Sanu min tun b'o endijen ninnu bolo, o

dow segesegelen mansinw na, a yera k'a fo ko buresanuw don. O b'a jira ko Manenkaw de sera n'u ye yen.

A y'a jira fana ko folo kurunba bée tun ye jiri ye. Siya caman ye kogojikantaama ke lawale la ka kón Mandenkaw ne, olu bée ye jirikurunbaw de dila, i n'a fo Larabuw, Fenisiyenw, Gérèkiw, Wikingiw ani dowerew. Hali nabila Nuhun ka kurunba tun ye jiri de ye. O tuma k'a fo ko jirikurun te se ka taama

Atilantiki kan o fana te tige ye. Fen min ye ko dönniya tun te Farafin na, Gawusu ko o fana te tige ye bawo Farafin bora dije na faraje ne. Gawusu Jawara ka nininiw dije fan tan ni naani kono o jaabi kéra min ye taama in kan, a damine fo ka se a kunceli ma o file: Manden Bori sera ka kogoji tige, o koro ye k'a ye geleya suguya bée ye a ne na nka laniniw sabatira. A ni mandenka minnu sera njogon fe, an'olu sigira yen, u ma segin tuguni. U ni endijenw jera ka sigi, endijenw ye Ameriki sigibaga folo-folow ye, olu de ye yoro tigiw ye. Nansaraw nana kosa in na nk'o y'a soro Farafinw sera yen a meennna. Farafin minnu sera yen, olu tun ye Mandenkaw ye. U ni buresanu sera Ameriki. U ni banbukusanu sera Ameriki. U ni Manden jirisinew sera Ameriki. U sigira yoro o yoro la, u ye no bila yen minnu bë se ka segesegé.

Nka bi u siya tununna Ameriki gun siya tow la. Mögo si te se bi k'i bolo jësin Mandenkaw bënsow na o jamana ninnu kono. U tun man ca, o ye kelen ye, o kofe kelew ni binkanniw ma to to u la. Taama in daminenan san 1312 utikalo la. Kurunba ba fila ye bolo bën Ganbi dankan na ka Geji Atilantiki jojan miné. (Tariku in laban bë bë kibaru nata kono).

Mahamadu Konta

Le Znan to

ye min bë dankari mögaw ka kenya fana na. Sanji karabali la, fura min bë fiye kabanojgo kan k'u fara njogon kan, a dilafen dò nansarakan ye «lodure d'argent», walima «Chlorure de calcium». A dilafen filanan ye kogo ye. Kogo min bë ke na na, o ko don. Ni sanji te na, jokun te baraziw la. Sanjikaraba b'a to ji caman ka na, baraziw ka jo u nafaw kama. Samiyé kónona na, sanji nana bë sumaya waati minnu na, olu y'a karabawaatiw ye, walasa fiñe kana bila sene na, ani jisigiyorow kana jintanya.

Fatumata Mayiga
Dokala Yusufu Jara

Ninan sanji bë son ka desé dçoni

Silisi «CILSS» ye jekulu ye, min jësinnen bë ja keleli ma sahelikungo kono. O jekulu in kumalasela Haruna Kindo y'a jira ko ninan sanji tén a caya ka san 2008 ta hake bë sahelijamanaw na. Nka, k'o kunnafoni in man kan ka mögo jigilatige. Sabula sanji nacogo fan tow fe, o bë soro ka sahelikungo sanjidogoya kolo kuno.

Cakeda min fana jësinnen bë metewoni yiriwaliko ma Afiriki kono, o y'a jira ninan ko jamana minnu bë Lagine n'a lamini na, n'a bë fo o yoro ma nansarakan «Golf de Guinée», samiyé bë sabati kosebe yen. Sahelikungo tilebinyanfan n'o ye Moritani, Senegali, Ganbi, Gine Bisawo, Mali cemance n'a woroduguyanfan ka digi körön kan, o sanji soro ka bë dögoya, walima a bë ben hake ma.

Sahelikungo cemance n'a körönyanfan jamanaw ye Mali woroduguyanfan n'a körönyanfan, Burukina, Nizéri ani Cadi ye. Sanji bë son ka na konuman, walima ka desé dçoni.

Silisi «CILSS» b'a ninjë senekelaw fe, u kana u fanga digi dugukolow kan, minnu te se ka ji caman lamara, ani ji te basigi yoro minnu na.

Segu Ofisiri ciwaraw jansara minisirijemogó fe

Ciwará kelen-kelen jansara ni sarimisi fila, wotoro kelen, daba kelen, angereböröw ani malo si ye

Minisirijemogó Modibo Sidibe tun be taama na Segu Ofisiri kono zuwenkalo dögökun filanan kono. A ye Farako maloseneyorow yaala. Farako be Segu, ba kofé ni kilometere 15 ye. Kerenkerenneny la, minisirijemogó ka taama kun tun ye ka Ofisiri ciwaraw fo u ka césiri la. Ciwara minnu ye bëe dan kanpani, temenin in malo soro la. A ye ladiyalifen di u ma, ka laban ka sekiteri nemogow ni ciwara ninnu bilasirabaaw ladiya.

Dugukolo taari 6.670 be Farako mara la min ka kan ka laben maloseneyoroko kama. Nka kanpani temenin in na, taari 6.597 sera ka laben a la. O forow la, senekela dòw ye malo toni 2 ani kilo 41 soro taari kelen na. San 2008/2009 sene kanpani na, foro labennen ninnu soro mume benna toni ba 13 ani kilo 494 ma. Minisirijemogó ye ciwara kelen-kelen jansa ni sarimisi 2, wotoro 1, saridaba 1, angere böré 1, n'o ye nögöje ye ani angere min be wele «DAP», o böré 2 ka fara malosi kilo 200 kan.

Ciwará min ye toni 4 ani kilo 480 soro a ka foro taari kelen na, o kéra Yusufu Musa Sise ka bō Joron. Ladiyalifen kofolen ninnu kofé, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye senekemansin 1 fara ale taw

kan. O ladiyalifen ninnu donna Mali kono kono ani marabolow minisiri Zenerali Kafuguna Kone bolo ka di ciwaraw ma.

Yusufu Musa Sise ka bō Joron, o ye toni 4 ani kilo 480 soro taari kelen na. Nci Kulubali ka bō Joron, o ye toni 4 ani kilo 240 soro taari kelen na. Ba Danbelé ka bō

Sinsanin, o ye toni 4 ani kilo 183 soro taari kelen na.

Bakari Kulubali ka bō Sinsanin, o ye toni 4 ani kilo 136 soro taari kelen na. Madamu Hayidara Umu Sow, ka bō Joron o ye toni 3 ani kilo 910 soro taari kelen na. Ba Sidi Tarawele ka bō Tamanin, o ye toni 3 ani kilo 840 soro taari kelen na. Sine Buware ka bō tamanin, o ye toni 3 ani kilo 418 soro, taari kelen na.

Sene minisiri Agatamu Agi Alasani ye sekiteri nemogó ñanaw ka ladiyalifenw don u bolo. Minisiri min nesinnen be Ofisidinizeri soro yiriwali ma n'o ye Abu So ye, o ye senekelaw bilasirabaa ñanaw ka ladiyalifen don u bolo. O ladiyalifen ninnu bëe tun ye warimugu ye. K'a ta 15.000 la ka se 30.000 ma.

Minisirijemogó Modibo Sidibe n'a nofjama kónsegintó Segu, u jora Kalabuguwére la ka san 2009 ciwaraw ka ñana fo k'a waleñumandón. N'o ye Mukutari Kulubali ye. A y'a ka malojiginebaw falen jira minisirijemogó la. Mukutari Kulubali ye malokaama böré 1.600 bō a ka foro taari 50 kono. A tun ye böré 600 feere a la kaban, k'a to bila a ka denbaya balo kama.

**Moriba Kulubali
Dokala Yusufu Jara**

Uonon-Gomakura gitörön banni to ye kalo 15 ye

Ka bō Uonon ka teme Gomakura, Nanpala, Nafunke, Tonka, Direyi, Gundamu, fo Tumutu, o sira kuntaala ye kilometere 565 ye. Furancé min dilali be sen na sisan, o ye Uonon ni Gomakura ce ye. O kuntaala ye kilometere 81 ye. A baaraw be ke kalo 24 kono. Beliziki cakeda min be wele «Ashtrom BV», o be ka sira in dila. A ye kalo 7 soro a la kaban.

Cakeda were min nesinnen be «Ashtrom BV» ka baaraw kolosili ma n'o ye «INECSA» ye, oy'a jira ko minenkodesé te «Ashtrom BC» la.

Nka k'u ka baara bolodakécogo de man ni; k'o de be ka baaraw sennasumaya doçin. «INECSA» k'ale be laadilikan minnu fana dia ma n'o ye baara kecogo numanye, k'a t'o fana labato. Obenbaliya be u ni njogon ce. Cakeda filajin ni baarakeminenkow ani bolifenkow minisiri Ahamédi Jane Semega kalaje dōsenfe, benbaliya in kuma fora. Nk'u ma se ka ne a la cogo si la. Minisiri koni y'a jini «Ashtrom BV» fe, a ka benkansében kono labato walasa baara numan ka ke. O ni bi ce baaraw be sira numan kan. «Ashtrom BV» y'a jira ko siga t'a la baara ninnu bëna ban kalo 24 sarati in kono.

Hakililajiginna, Uonon-Gomakura gitörön kura dato in ka kan ka kurunbonkarisan 2010 setanburukalo tile 22. O be ben Mali ka yéremahoronya soroj san 50nan ma.

Sefawari miliyari 15 ani miliyon 600 be don gitörönba in dilali dafe. Taakasegin don. A fiye ye metere 10 ye. N'o ye siraba metere 7, ka kerédafe sira metere 1 ni tila ke o fan kelen bëe la. A musaka dibaa ye Emuseya Mali ye. Ka bō Dögofiri ka se Alatona maloseneyoroma, o kuntaala ye kilometere 2 ye. O sira in fana be dila ka ne.

**Bayi Kulubali
Dokala Yusufu Jara**

Sumayafin be misifogo ci, bogobogo

Sumayafin ye bana ye, min ka jugu misiw ma kosebe. A be se ka misiwere ci bogobogo. N'i ye ne nininka ne b'a fo ko misiw ka sida don. Sabula fura fana sorojen te a la folo.

Bagantigi ka dogo jamana in kono, min te sumayafin kolo don. Bagantigi minnu be taa tilema ke Kodiwarijamana na n'u ka baganw ye, o bagan caman be segin ni sumayafin ye.

San 2007 kono, misitigi dow bora ni safiye Kidiwari. U tun dagalen b'anw ka kungo kono. O kera sababu ye ka safiye anw ka misi caman na sigida la. Senekemisi caman yere desera sena. O ye fiye bila dow ka soro la. Ne b'a nini baganmarala tow fe, u kana bo ni misi banabaatow ye Kidiwari, ka n'an ka bagan kenemanw bone u dagayoro la.

Alasani Tarawore ka bo kokuna, Kapolondugu komini na Sikaso

Sumayafin be furake k'a ban pewu.

Ne ye kibarukalanbaa hanaw do ye. Wa juma o juma, n be kibarukemukan lamen Arajomali fe. O siratige la, Alasani Tarawele ka bo Kokuna, Kapolondugu komini na Sikaso, o ye bataki min seben zuwenkalo tile 12 san 2009, baganw ka sumayafin kan, n bena kunnafoni do di o kan.

Ne ye bagandogotoro ye Falo komini na Bila mara la. Sumayafin ye baganbanaw do ye. A be misi, ba, ani sagaw min. Bana in sidonna Mali kono a meennna. A be yelema baganw ni nogon ce. A kunkbenpikiri be yen. Ni bana sidonna a tuma na, a be bagan min na, o be furake ka ban pewu. Taakaseginbaganw fana be na ni sumayafin ye.

Baganbanaw n'u furaw neniye min be Bamako Sotuba, sumayafin fura be dilan yen. Mogow k'u hakili to a la; sumayafin sababu ka ca. A dow ye samiy fe, sumaya damateme; tilema fe, funtenei damateme; bagandumuni dow, ani baganw ka ji minta dow. Nin fen kofolen ninnu de be sumayafin kelen geleya. Sumayafin kelen te bagan min. I b'a soro tuma bee la, a nagaminen be bana were senkor. A sidonbaliya joona, o fana b'a furakeli geleya.

N b'a jira bagantigi la, ko bagandogotorow tu jugu ye. N'a' sigara a' ka bagan na, a' ye

bagandogotorow ladonniya joona. Ni bana in kunkbenna a tuma na, a te kasaara ke.

Bee mana a yere ke bagandogotoro ni baganfurafeerela ye, o te numan ye baganmara ma. Baganfura n'a dicogo donbaliya de be bagantigi caman bone a ka bagan na.

Mali baganmara netaa jore be ne na. bagandogotorokontanya t'an na. Bagankodese fana t'an na. Nka nono ni sogo te soro ka dun jamanadenw fe nogoya la. A yere te laboli ke. Walasa nono ni sogo ka laboli ke Mali kono, u ka soro nogoya fana na, fo bagandumunikeycero be jamana in fan o fan fe, u ka lakana konuman. N'o te Mali baganmara te taa ne; a be ke sanjikorowcoosi ye; a be ke baara nafantan keli ye.

Misali la, nono litiri 1, o de be bo misi joli litiri 5 la. N'i ye jamana koron ni tilebin, a worodugu n'a kejeka yaala, a bee ye forow ye. Ni yoro min te foro ye, i b'a soro mogow y'o bee jeni tilema fe; bagan te dumuni soro yen.

O tuma na baganw be mara minni?

K'a damine marisikalo la ka se zuwenkalo ma, o ye baganw bangewaati ye kosebe. O b'a soro kongo ye bagan caman bin. U denw balota te caya; sabula nono tu baw la.

Musa Kulubali bagandogotoro don Falo, Bila mara la Segu

Bagantigi ka kan ka dugu sariya bato

Bagantigi ka kan ka dugu sariya bato. San o san ni samiy donna, mankan be wuli bagantigi ni forotigiw ce walima bagantigi ni dugu nemogow ce. O be cogo min na an ka komini kono, a b'o cogo kelen na an kerefekominiw fana kono. Wa mankan in kun bee ye dugu bagantigi ka baganladonbaliya ye samiy waati la. A mankan dow be geleya fo ka se dugumogow yeredama ka faamasolataa ma. Nka n'i y'a jate mine, i b'a ye k'a fo ko nin geleya bee ju be dugu sariya labatobaliya de la. Anw fe, bagan te ladon tilema fe. Nka ni samiy donna, dugutigi b'a nini bagantigi fe u ka baganw ladon walasa u kana mogow ka forow tine. Nka n'o kuma fora waati min na, o ye balawu daminen ye dugu kono. Hali ni bagan kunkbabaw ladonna, bagan misenninw te ladon fewu.

Anw dun fe yan, bamara ka nogon ni fen bee ye. I dan ye ka baw san ka bila doren, u be to ka mogow ta tine k'u yere balo. I mako mana se do ma, i b'o mine k'u tow fililen to ten. Bee dun b'a don ko ba labilalen be tineni min ke tile kono o te here ye. Ni baw ka tineni bonyara forow kono, dugu nemogow man'a fo u be sariya min sigi walasa ka bagantigi nangi u ka baganw ladon, batigi caman te son k'o sariya labato. U te dije ni nangili ye fana. O dun ye ko ye min te ben bawo bagan ka kan ka mara san waati bee la. Nka ni do were ma jini i fe fo samiy doren, o man kan ka ke geleya ye tugun bawo n'i ye bagan o bagan ye senekela bolo, u caman ju bora sena de la. Nka n'a fora k'o bagan kelen ka ke sababu ye ka senekelaw ka senefenw tine, k'u ka soro nagasi, o te netaa ye, o ye kota de ye. Ne b'a nini bagantigi fe, an bee ka je ka sabali, ka dugu sariya bato, k'a nemogow bonya. O be sigi diya.

Daramani Sise ka bo Nogalaso, Sanzana komini na, Kinan, Sikaso.

Hörön danbe te kolankolonke ye

Folo mögöw ka jolabato fanga kun ka bon kosebë. Nka hadamadenya tanatiñekow keli tun man ca u fe.

Silameya nama u caman jogo numan soro u la. Ko caman haramunen don silamediine na, folo mögöw tun b'u yere tanga olu keli ma : n'o ye sonyali, nkalontige, namara nanamunjanamu, walimusokanu... Hörön danbe te nin ko ninnu keli ye. Sumannikelanw tun man ca i n'a fo bi. Nka folo mögöw tun mana fén min suman k'o ye nin hake in ye, i b'a soro fosi t'o je. U tun be siran kunnagosili maloya ne. Nka an bimögöw ko folo mögöw tunye kafiriw ye. Hali ni kafiriw tun don, u ka kafiriya m'u bali k'u joyoro fa hadamadeny la. U ka sira tun te janajakenafo la, u tun te mögöw nimatooro. U tun be hine mögöw na ka ko to mögöw ta la. Nin bee b'a jira ko folo mögöw tun ye mögö hakilimabaw ye ka teme bi silamew caman kan. An be waati min na, silameyadiine dönbaa nanaw ka ca Mali la. Diinekokelé cayara. Sabula diine bolofara fana cayara. Diinemögöw be mögöw sebekoro lagosi.

Silamediine kelen be döw ka warisörösira ye Mali kono. Min mana dööniñ kalan kaban, o be taa san 2 fo 3 ke Makan, walima silamejamana döwëre la. N'o

Samiye te kono dogodawaati ye

Konoñ kewaati an'u kécogo ka jugu sisan. Ni fu ma siri kunkow kécogo jugu dan na, an te bo mögö la. An k'a laje konoñ kewaati kana ke samiyebaaraw daminetuma ye.

Dannisanji binnen k'o mana ke mögö min ka kono kewaati ye, hali n'i buranw ye mögöme ke ka konoñdenw fana, i ka dumuni be son ka tije i bolo, Mögö te san mume soro kewaati bila don damadööniñ nisondiya kama.

Denmansaw ni muso celaka bee k'a faamuya, ko sene ni fosi were te ne ni sene yere te. Konoñ samiyekeli geleyaw kofe, ne be hakilila were di mögöw ma. N'o ye muso konoñmaw ni denmisenninw ka boloci matarafali ye. A b'a to keneya be sabati sigida la. Cew k'u musow ka dogotorosolataa musakaw sara ka fara denmisenninw ka bolocikarinew songow dili kan. O be den, ani denbaya ka keneya sabaticogo jira.

Adama Jara ka bo Fuladugu Mörömörö, Kita mara la

koseginna jamana kono, o be kalanbaliw fara mögö kan k'olu ke warinjirisira ye. A be kalanbali ninnu ke jekuluw ye; u be wariw dalaje waati ni waati, ka n'o di a sigilen ma. An be don min na siga t'a la Mali ye silamejamana ye. Mögö döw ye Seki Hamala ka kalandenw yye, döw be Ansaridini na, döw ye Sufiw ye, döw ye Tijaniyaw ye, döw ye Talibew ye, döw fana ye. Sennankolondiine mögöw ye. Waahabiyaw yere be Mali la u ka ca. Su ni tile la, koloñsi janw b'an bolo, an kunw datugulen be, an b'an bonbonsi janw bila, an be sun ka seli. Muso döw yere be disa kura san kalo o kalo. Silameya masiriw te bo an na tuma si la. Nka silamejogo t'an caman na. Bimögöw kelen be misibo ye. U kunnana jelen don, u jukorola kene don. An kunnana jelen don, an kono finnen don finfin ye. Su ni tile an be jagabo, ani san o san hijilataa la. Nk'an te siran Ala ne. Halibi an ko folo mögöw ye kafiriw ye. Mögö caman yere b'a fo ko keretijediine dagalen te. Nka n'i tun y'i bolofen kalifa folo mögöw la, walima bi keretijew na, i b'a dafalen soro u bolo.

Diine ye kewale numan ye; yecogo ko te.

Isa Jalo ka bo Kedugu,
Dugabugu komini na Kati fe

Sikaso, yero köröbaw te da la bilen

Ne ye ko dö koloñsi, o te taamasiyeñ numan ye. Yero köröba minnu be Sikaso, olu te ka ladon ka ne. Kerenkerennenya la, Mamelon ani Sikaso cilen tubabuw fe, u ye mögö fagalenw su don dingeba min kono n'a be wele nansarakan na «fosse commune». An be don min na, Sikaso Mamelon kelen be fatow dagayoro ani mögö banakotaayoro ye. Faamaw mago te nin yero ninnu si la bilen. U kelen be bolokofefenw ye. Ne be min fo faamaw ye, u k'u janto hakililajiginyorow la kosebë. Yero döw yere kelen be kakalayakeyoro ye mögö fe. O te here ye jamana in kono. N be dugawu ke, Ala ka Kibaru taa ne, Ala ka Mali taa ne.

Bakari Danbelé ka bo
Sikaso Wayerema 2 la.

Lawalebaro nafa ka bon

Ne nisondiyalen be nin bataki in ci Denafila jininikelaw ma ani Kibaru sebenbagaw ma, ka badaabadaa foli di u ma. Sabula an ye tariku dö soro Kibaru boko 446nan kono, à ne 3nan na; n'o ye Manden Bori ka tariku ye. Mögö si tun ma deli ka Manden Bori ani Sakura ka tariku men folo. Karamogoba fila minnu ye Manden Bori lanenamaya, Gawusu Jawara ani Seyibani Kulubali, an b'u fo u ka nininiw na. U sera ka jininiw ke Manden Bori kan jamana 7 kono, Mali, Lagine, Senegali, Saralon, Liberiya, Gine Bisawo ani Ganbi, o ye koba ye. O b'a jira ko Mali gundow te soro k'i dalen to Bamako fo i ka bo ka taa Mali dugu köröw la.

Yaya Mariko, ka bo Senu Bamako

Benen ye do fara koori songo kan ninan

Benen sene misisiri Oroze Dowobu y'a jira ko koori kilobëna san senekelaw bolo döromé 38 san 2009/2010 sene kanpani na. O ka ca ni san 2008/2009 ta ye dööniñ. Otunyedöromé 36 ye. Songoyelen in kun ye senekelaw k'u sebe don koorisene fe. Koori tun be jodaba min na Benen kono, sene minisiriso b'a fe koorisene ka segink'o mögönnä soroñladon jamana kono.

Kalankene N° 83 nan : Jamanadenyaseben (2)

Kibaru temenen na, an ye woloseben, bugunnatigeseben ani furuseben walanwalan. Sisan an be teme ni jamanadenyaseben tow ye, i na fo gatigiseben, sayaseben ani woteseben.

1 - Gatigiseben : a be fo gatigiseben ma fana dukarne. A be laben merila. Ale ye seben ye min be kunnafoniw di du mogo kelen-kelen kan dugu kono ani sigida la. Duden yereyerew ani balimayasisraw olu bee togo b'a la. A fana nafa ka bon. Ni jamanaden jateli sera, dukarne be nininka dutigi la. Ni forobafen do w be feere walima ka tila, dukarne be kofo ani dowerew.

A konokow file : - Gatigi togo n'a jamu - Muso walima musow togo n'u jamu - Denw togo n'u jamu - Balimasira minnu be du kono olu togo n'u jamu

Kɔlsili : sira min be gadenw ni nɔgon ce : Fa ni bayo furusira, denya ani balimayasisra wərew, o bee be perperlatige gatigiseben kono. Gaden bee bangesan fana be seben.

2 - Sayaseben : mogo mana fatu, fatuli in be sementiya fanga fanfe ni seben min ye, a be fo o de ma sayaseben. A ka ca a la sayaseben

be di dogotorew fe dugubaw kono. A nafa ka bon bawo a mana di faamaw ma, u be banbagato togo bo lanpo la, a togo be bo woteseben fana na ani jamanadenw ka sebenba. O b'a to jate kenemaw ka sorø.

A konokow file :- saya kedon, a a kesan, a keyoro; banbaga togo n'a jamu, a cuya n'a musoya ; - a bangesan, a bangeyoro, a sigiyoro, a ka baara; - a fa n'a ba togo n'u jamu; sayaseben diladon, a dilayoro, a dilabaga, togo n'a jamu.

3 - Woteseben : seben don min be mogo yamaruya ka wote. N'i si sera wote ma, jamana yere de be woteseben di i ma. A nafa ka bon kosebe bawo jama mana ke i nofè cogo o cogo ni wotesen ti ka mogow bolo fu don bawo u te se ka wote.

Woteseben konokow jɔnjɔnw : ne folo : - marabolo togo- kafo (serikili) togo- seben nimoro- wote keyoro- wotebiro nimoro- fanga bolon- wotekela togo n'a jamu- a bangesan- a ka baara- a bugunqtiye nimoro- wotekela bolonje filanen: - wote kelen seereyayoro

Mahamadu Konta

Dukene N° 59 nan : Du kura musakaw jesigili

Geleyaba min be dutigiw kan bi an fe yan, galodugu fara dugu misennin kan, o ye du musakaw tali ye. O musaka ninnu te fo ka ban.

Musakako minnu be na dutigiw ma kalo kono ani san kono, o caman be bala u la, u ma jesigi. Mogó caman de b'i kufé dutigiw la. Musakako mana cun u kan cogo min na, u b'u mins ten. Ala man'a ke cogo min na o don. Musakalako cunnenw file : 1 - sorø te labøli ke, kunko ka ca. K'a fo n ka du kunko ye nin ni nin ye kalo la, o dønbaga man ca. Dunan be se ka na jigin i kan. Geleya be se ka cun i balima do kan, i sigiñogon do, i teri do walima i baarakñogon do, o be wuli ka se i ma ka deme nini i fe. A døw la hali ni se t'i ye, i be don da jugu fe k'a tigilamogo nimisi wasa. 2 - balannakow te ban : Ala k'an kisi,

bana, kasaara, joginni, songo yelen, ninnu bee b'a to an te se ka musakaw jesigi. Nka o n'a ta bee fo du musakaw ka jesigi. Danfaraba minnu be du kura ni du koro ce, o do w ye musakaw jesigli n'u jesigibaliya ye. Fo du kura musakako ka sinsin jesigli kan, n'o t'a yiriwali be geleya.

Kɔlsili : sann'i ka musakaw jesigi, musakakow pereperlatige folo k'u don. Du kura musakakow ye : - Musakako basigilenw - waati ni waati musakako dantigelenw - yiriwali musakakow - kunko musakakow. An ka kan k'a don nin musakako ninnu ye musaka suguya minnu ye walasa k'u jesigicogo don ani k'u bereben an ka sorø ma. Kibaru nataw la an be musakako ninnu walanwalan.

Mahamadu Konta

Bala Kale fatura, Bamako jumamisiriba alimamiba

Bala Kale fatura karidon zuwenkalo tile 14 san 2009 Kiliniki Sayida la Narela k'a si to san 84 na. A janaja kera nténendón zuwenkalo tile 15 Bamako misiriba la. A fatura ka muso fila ani den tan ni naani to a k'o. Jamana silamejama kera seere ye ka taa alimamiba in bila a ka so laban na. Minsirijemogo Modibi Sidibe tun b'o kene kan ka fanga joyoro fa ani goferenaman minisiriw fo ka se fanga sigibolow peresidanw ma ani silamejamanaw ka lasigidew. Bala Kale bangeria san 1925 waatiw la Bozola Bamako yan. Bamako misiriba alimami duurunan don. Alimami folo kera Masire Koromagan ye. O fatulen alimamiya kalifara Bakari Kale la, k'a ta san 1916 la ka se san 1922 ma. O fatulen, Usumani Kale kera alimami ye, k'a ta san 1922 la ka se san 1926 ma. Umaru Kale fora o k'o, k'a ta san 1926 la ka se san 1961 ma. O ntanyalen, Amadu Kale kera alimami ye k'a ta san 1961 na ka se san 1977 ma. Bala Kale kera alimami ye a fa Amadu no na, k'a damine san 1977 la ka se san 2009 ma. Bala Kale ka alimamiya kono, a y'a cesisri kosebe ben sinsinni na silamew ni nɔgon ce. Koroselenama, ay'a denke Suleyimani Kale bila ka mogow laseli nka o fatura ale ne san san 2000. O kofe a y'a korokeden Kɔke Kale bila ka mogow laseli. A fatura k'o de to silamejama laselili la Bamako misiriba la. Silamejama nemogo Ala k'i dayoro suma!

Solomani Dunbuya

Mahamadu Konta

Zuwenkalo tile 8 barosigi jamanakuntigi fe

Jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye laada latilen ninan fana, ka baro sigi sen kan zuwenkalo tile 8, a ni kunnafonidilaw ce walasa ka jamanadenw kunnafoni san temenéen lahalaya kan, a geleyaw n'a baarabaaw. Barosigi in kera masakeso la Kuluba.

Jamanakuntigi folola ni nebilakuma ye sanni nininkaliw ka damine. O kɔnɔna na, bakurubafo la, a y'a jira ko san 2008 kera san ye jamanadenw makonɛfen gelenw songo yelenna kojugu min na fo k'a damatɛmɛ. O kɔfe, petɔrɔli barikon fana songo yelenna diŋe kono ka se hake la min tun nɔgɔn ma deli ka ke fɔlo.

O kɔfe, kunnafonidilaw ye nininkaliw damine. Jaabi minnu dira jamanakuntigi fe, an bennna a laje ka o kunbabá dɔw lase aw ma :

Nininkali dɔw bolila baaraba kelenw kan san 2008 kono. Olu jaabi kera jamanakuntigi fe ko damadɔw ye cike kan ani baj karabali k'a don forow kɔro, fo ka se sirabadila ma. Cike nasiraw la ani baj karabali, a da sera senekemansinyelen izini kura joli ma n'o ye tarakiteriw ye. O izini kura in jora Samankɔ. Ofisi kono, baaraba minnu be ka ke jibolisiraw ni forokene kuraw labenni na Alatona porogaramu hukumu kono,

Amadu Tumani Ture ye lahidu kuraya Mali marali la

taari 16.000, ani Malibya porogaramu, taari 100.000, a kumana o fana kan. Sirabadilakow fana walwalanna a fe, bawo gitɔrɔn kilometere 600 dara salon.

Keneyako nasiraw la, dɔgotɔrɔsojo be senna, Sikaso ta b'a la ka jo, Moti ta tufaden folo dara jumadon zuwenkalo tile 5 san 2009. Jamana tɔgɔladɔgɔtɔrsoba dɔ fana joli daminena kaban Yirimajo Bamako yan.

A nininkalen n'a tɛna manda sabanan jini, jamanakuntigi ko sariyasunba ma diŋe n'o ye, mandaw dantigira k'u ke siŋe fila ye, a fɔra a banna.

Fen min ye sojoko waribon

nemogɔba kɔro bilaliko ye o min tun jalakira k'a ye jamana nafolo yuruguyurugu, nininkaliw bolila o fana kan. O kiiri min kera Segu n'a kuma cayara kosebe, o wolola dɔgɔkun temenéen in ni kiiritigesoba nemogɔba filo bolo bɔli ye baara la.

Jamanakuntigi y'a jira ko sojoko banki nemogɔba kɔro lajeyali ma ke a

kecogo la. Kiiritigelaw ye kiiritige u sago la kasɔro u nemogɔw te fosi kalama a la. O dun te baara kecogo ye. A do la, a ko bennna laje ji nemajɔlen na tuguni.

Nininkali sera jamana segesegelikela fana nobliko ma sariyatigi fe. Jamanakuntigi y'a jira k'o fana nobliko kecogo ma ne kiiritigelaw fe, bawo sariya nemogɔbaw tun t'a kalama. Ni patɔrɔn n'a ka baarakela fɔra nɔgɔn kɔ, ka nɔgɔn wele fanga la, sango jamana segesegelikela, o baara be ke ni hakili de ye, jamana kuntigi ka fo la.

Salimu Togola
Mahamadu Konta

Banin ni selenge falaw benn laben sene kama

Banki min nesinnen be Afiriki yiriwali ma n'o ye «BAD» ye, o ye juru dɔnaniya ni Mali ye. Bolonɔ bilala juruseben in na arabadon zuwenkalotile 17 san 2009. Sefawari miliyari 31 ani miliyɔn 600. Wari in be don sene yiriwali baaraw dafe Banin ni Selenge falaw kono. Nka wari intɛ musaka bɛe bɔ. Maligɔferenaman yere b'a to bo.

Banin ni Selenge falaw sene yiriwali baaraw benn ke san 6 kono; k'a damine san 2010 na ka se 2015 ma. Babili fila be jo baaraw hukumu kono. Dɔ be jo Banin kan Jene yɔrɔ la; ka filanan jo Sankaranin kan Kuruba yɔrɔ la.

Baaraw be tila fila ye. N be kuma folo dɔrɔn kan: O la,

maloforo taari 32.545 be laben, ji be walangata ka don taari 24.540 kɔro o la san waati bɛe la. A to taari 915, o be ke tilemafesenyɔrɔ ni samiyefemalow sene yɔrɔ ye.

Dugukolo taari 6.820 be laben burugusene yɔrɔ kama, walasa nɔgɔya ka don bagandumuniko la. Taari 554 be laben nakɔdayɔrɔw kama ka laban ka taari 270 were laben jegelamarayɔrɔw kama.

Banki in (BAD) file ka juru min dili naniya ni Mali ye nin ye, kabini baarakelɔnɔgɔnya donna u ni nɔgɔn ce, o b'a ka musaka dilen dafa sefawari miliyari 299 na.

Dusu Jire
Dokala Yusufu Jara

Peresidan Amadu Tumani Ture taara Mötì

Fura sorola jama laninikoba caman na

Jamanakuntigi ye koba saba sigi sen kan Mötì mara kono Alamisadon, zuwenkalo tile 4.

Mötì dögötörösoba tufaden föl dali, faantanw tögolasow joli, ani cike kalansoba do joli. O kofe a taara Honbori ka worobineji don yen, ka tila ka taa Duwanza, ka kuran don yen.

Faantanw tögolaso 60jöra Mötì dugu kono ka fara körolenw kan; olu hake ye 145 ye. So kura ninnu ye suguya fila ye : kelen be wele tubabukan na (F3 a), kelen do be wele (F3 b). (F3 a) be ben salon kelen ma, soden fila, so kono tubabujegen kelen ani terasi fila. Ale bililen don ni dali ye. (F3 b) be ben salon kelen, terasi kelen ani negeñ kelen dukeneñma. Ale bililen don ni tolî ye.

Nindu kura ninnu musaka bora faso nafolo la, miliyari kelen ni ko sefawari la. San 2007 ni 2011 furance la, faantanw tögolaso 195 ka kan ka jo Mötì mara kono.

Foliw ni kumaw bannen ko, jamanakuntigi ye du damado kile di utigw ma.

Dögötörösoba min tufaden föl dara,

o bëna ke yoro jenamaba ye bana caman be se ka furake yoro min : operelibanaw, denbanaw konomayabanaw, bangebanaw cénimusoyabanaw, nedimibawfoka taa se jindimi ni tulodimi ani negeñbara banaw ma; Bamako dögötörösobaw be bana o bana fura ke, Mötì dögötörösokura in bëna sek'ò bee nogonna furake.

Dögötörösoba in bëna jo ni Faransi jamana ni Beliziki jamana ka deme ye, sefawari miliyari 10, san duuru kono. Cikekalanso min kofora, o jöra siniwajamana fe. Siniwawy'o nogonna were jo Npesoba, Sikaso mara la.

Jumadon zuwenkalo tile 5, o Mötì mara kelen in kono, jamanakuntigi taara Honbori ka worobineji don o duguinkono. Dugumogohakeye mögo 6000 ye.

A musakaw bee lajelen bora faso nafolo la, sefawari miliyari 750. Kalo 12 kera a baaraw la cakeda fe min be wele «Hidorosaheli». Baaraw benna jibondon kelen joli ma min be se ka ji meterekibu 80 ta. Forobaworobine

14 jöra dugu kono, ka sokonota 20 don duw kono.

Jamanakuntigi bölen Honbori, a y'a kunda Duwanza kan, an'a neñejama. Duwanzakaw garijegé kera kuran donniye u ka dugu kono, ani neñajeso kura joli. Kuran min tun be yen kakorò do farala o fanga kan ka yoro caman

Kuranw lasamani musakaw benna sefawari miliyari 204 ma. Omusakaw 92% dira silamejamanaw ka waribonba kun, a to 8%, Mali yere y'o bo. Kurandimansin kura min sigira dugu kono, ofanga ye kilowati 400 ye. Baaraw kera kalo 4 kono cakeda fe min be wele ZED-SA.

En min ye Duwanzakaw ka neñajeso kura ye, sigiyoro 500 b'ale kono. A musakaw benna sefawari miliyari 100 ma.

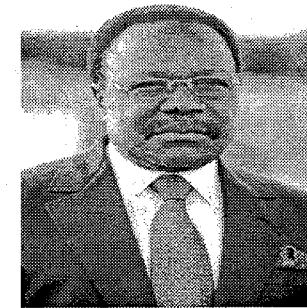
Biyeefereyoro fila b'a la, minfenw feereyoro kelen ani negeñw. Seko ni döñko poroze min labenna jamanakuntigi ka cakeda fe, a jöra o hukumu kono.

Modibo Keyita
Mahamadu Konta

Peresidan Omaru Bongo Ondinba taara i da

Nin ye Afiriki mögoba do fatulen ye, n'o ye Peresidan Bongo ye, Gabon jamanakuntigi. A ye san 41 ke fanga la. Afiriki peresidanw ani dijne peresidanw cela, bonya tun b'a kan k'òs'e b'è. Bongo bangera san 1935 desanburukalo tile 30, Gabon woroduguyanfan na ka digi koron kan cikeladu do kono. Bateke don, o ye Gabon siya do ye. A keretinentogé tun ye Alibéri Bérinari Bongo ye. A donnen silameya la san 1973, a y'a tögö yelema ka ke Elihaji Omaru Bongo ye. San 2003 la, a y'a fa tögö fara a tögö kan, k'a ke Omaru Bongo Ondinba ye.

Gabon peresidan föl, Leyon Ba tun ye Bongo kòlosi k'a gëre a yere la. Bongo kera a ka dukonokow n'a masurunnakow jemogó ye, ka tila ka ke jamana jemogó dankan ye san 1967. Bongo sigira fanga la Leyonba fatulen san 1967 nowanburukalo tile

Peresidan Omaru
Bongo Ondinba

28. Bongo ye san 41 ke fanga la ka da a ka feere kan, an'a ka kònondi. Ayeferewtige siya bee mögoka sorogoferenaman na. Aye nafolo ni joyorobaw labila a kèlebagaw n'a juguw ye, ka tila k'olu bee don a kaman koro. A be fatu waati min, a be se ka fo ko fanga sinamaton si tun te Gabon bilen; bee lajelen tun b'a fo n fa Bongo.

Fanga marali waati jan kono o geleyawbölenköyen, Bongoye geleya werew sorò kosan in na, i n'a fo a furumuso fatuli an'a ni Faransi jemogó ka benbaliya. A furumuso tun ye Kongo jamana peresidan denmuso fölye Denisi Sasun Ngesu. O tögö tun ye Edi Lusi Bongo Ondinba ye. O fatura marisikalo tile 14 san 2009. O kofe Faransijamana jemogo dòw be yen, ani Faransi kunnafonidisèben dòw an demedonjekulu dòw, olu ko a yeforobanafolo yuruguyurugu, ka dakabanaso camanjoani ka boni nafolomugucaman yekokan. Faransi makobatigi do be yen dakun b'a no ce; o nafolo be taa i jo fo Erowari 400.000 na. O be ben sefawari miliyari 262,382 ma. Bongo fatulen k'o k'a si to san 73 la, san 41 kofe fanga la, Libi jamanakuntigi be gëre; ale be fanga la kabini san 1969, o san 40 ye nin ye. Afiriki peresidan min si ka koro ni tòw ta ye o ye Oroberi Mugabe ye, ale si be san 85 la.

Bande Musa Sisoko / Mahamadu Konta

Kupudimondi sariyaw selen te ka cakeda fitinlw fe

San 2010 kupudimondi labenw dira Afirikidisidi ma o san duuruyeninye. Jamanadenw tun nisondiyara ka wuli k'u jo kupudimondi nesigibaaraw la kosebe. Nk'an be don min na, dije seleke naani ntolatanko jekulu n'o ye FIFA ye, o ka sariyaw mataraftali geleyalen be Afirikidisidi cakeda fitinlw ma.

Mogo 480.000 ka kan ka na Afirikidisidi kupudimondi ntolatanw na. U be kalo 1 ke yen. U bena nafa min lase jamana ma yanni u ka segin o ye sefawari miliyari 589 ani miliyon 500 ye. Cakeda min nesinen be turisko ma Afirikidisidi o nemogodoye Lindiseyi Denileti ye. O y'a jira ko 2010 kupudimondi ka kan ka ke diboye a ka fo la cakeda fitinlw bolo. Sabula mogo nataw b'u siyorew sara, ka dumuni san, ka bololafen dilalenw san ani ka dugutaawariw sara.

Siyoreko la, nin bena k'a siye folo ye, FIFA k'a sementiya, kodunanjigindama ka kan lotolibatigi ni sotigi bee la. Fo ni dunanjiginyoro numan te mogo min fe. FIFA mogo do be taa a ne da i ka dunanjiginyoro kan folo, k'a don n'i ka y'e be se ka seben ka lakodon kupudimondi san 2010 dunanjiginyoro do ye.

Kominiw ni marayorow la, jekulu do faralen be cakeda fitinlw dow kan k'u deme labenw na.

Walasa n'uka yorow sera ka lakodon, n'u ye wari min soru u b'o nafa tila. O siratige la, Kapu mara la Afirikidisidi koronyanfan fe, farajogonkanjekulu do be yen, min be wele «SEDA». O jekulu nemogo Denisi Dooko y'a jira ko FIFA bolofara min b'olu ka mara kono, u n'o be baara ke nogo fe. O n'a ta bee, cakeda fitinlw caman josen selen te ka nkoolo faga folo. Beneyi Sabalala min ye SEDA nemogo ye Kapu mara kono, o y'a jira ko cakeda fitinlw kura minnu sigira, k'u te fen nini feewer dogn. O geleya b'a caman dala. A ka fo la, bee b'a la k'a cun baaraw kan, ko baarantanya be jamana kono.

U te nafole ocpocogo te se 3333-beere konuman na, u te

kunnaфони numan latemecogo don mansinw na.

Cakeda fitinlw caman yere be yen, oluk'utekunnafonisorokupudimondiko n'a demew soscoco go kan. O ye sanjikorowosi dan ye. San 1970 waati la ntolatan kanubaa minnu tun be Zohanesiburugu kono, olu tun b'u ka ntolatanton kanunenw ka taamasiyen ke fugulanw ye. Mikayeli Sawuteri ye pentirikela (negenkela) ye; ale be k'a nesin san 1970 mogo k'o waleya ma. A kelen be ka mogo 20 negenna fara a yere kan. Dogokun kelen kono u be se ka fugula 100 negen. Jamana fen ofen ka ntolatannaw be na Afirikidisidi, o bee ka taamasiyen fugulaw be negen u fe. A ka fugulaw ninibaa ka ca. Nka kerengerenneya la a fanba ye Eropu gun mogo ye.

Hali ni Mikayeli ka fugulaw kanunen don kosebe, a ka fo la mogo si te ka deme di ale ma a ka baara in na.

Fen fitinlw min ye lakana ani saniya fanfela ye, cakeda fitinlw caman fana

selen te ka FIFA ka sariyaw matarafa o la. Filoransi Bunu ye dunanjiginyoro do tigi ye Kapu mara kono, pankurunjiginyoro kerefe. Ale y'a jira ko yanni FIFA ka lakodonniseben di a ma, k'a ka bilankoro bee tun be jini ka taa a ka yore laakurayali daf. A ye tasumafaalan caman san; ni kasaara bera ke yore la, mansin min be kule ka lasomini ke, a y'o fana san wariba la.

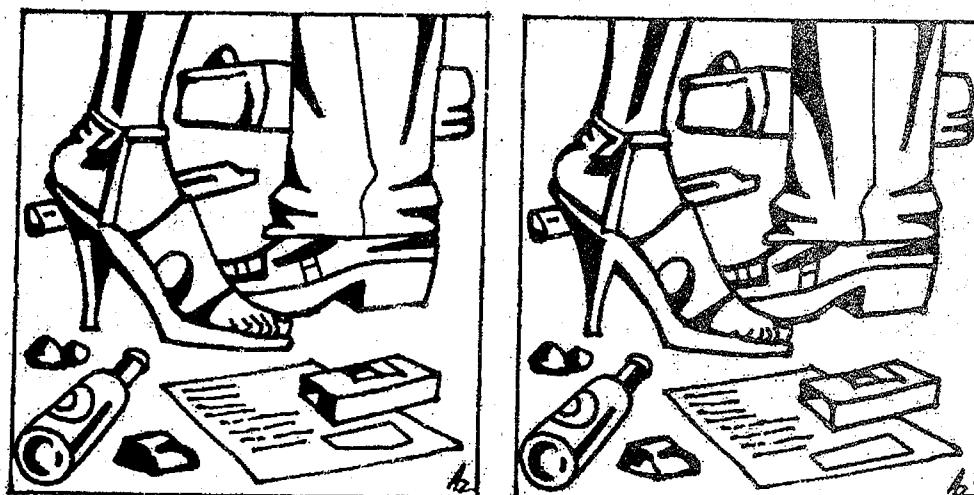
Filoransi Bunu ka dunanjiginyoro jaw n'a ka kunnafoniw bilala enterineti kan FIFA fe. FIFA labanna ka kunnafonisseben bo, k'a jira ko mogo si kana nin kumasen ninnu seben fosi kan fo ka kupudimoni 2010 kunce. A folobangilskan na «FIFA World Cup». Filanan be tubabukan na «Le foot pour un monde meilleur».

Ni nin lakamunikan fila ninnu do yera mogo o mogo ka fen dokan, a ka cakeda be datugu, a b'a kasos ke ka tila ka alimani sara.

Kilemansi Peti Pero Dokala Yusufu Jara

Tulon

Nin ja fila dilanbaga y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

- 1 - Samara Ju. 2 - Kartidun kinin fe. 3 - Buteili duguma. 4 - Muso sen. 5 - Samara kere. 6 - Jilugu cd Pantalon karo. 7 - Furabulinu duguma. 8 - Muso senkundiniw. 9 - Gabakurnu cd numan fe. 10 - Pantalon kalasira.

jaabi

Mali Benen ntolatan : Mali bora sama senfilace

Mali ni Benen ye njogon soro san 2010 kupudimondi ni kupudafiriki nebila ntolatanw na, karidon zuwenkalo tile 21 san 2009. A kera Bamako yan 26 marisi ntolatankene kan, nege kanje 19 nan waati la. Se soro li tun ye diyagoya Mali kan walasa an kana ke laban ye an ka kulu kono. O tun mana ke, o tun y'an sen bolen ye kupu fila in bee la.

Tine yere la Ala de farala Mali kan, n'o te bocogo si tun t'an na. N'i ye jatemine ke, i b'a ye ko degelikaramogo Kesi ma se ka kulu basigilen soro halibi. Tuma bee yelema-yelema be don a ka ntolatannakulu la. Tuma bee a be ka mogo kuraw lana k'u sifile. Sisan tun ka kan k'a soro an temena o yoro kan. Nka o finge te degelikaramogo la, bawo ntolatanna basigilen de te Mali bolo bi, jamana bee be se k'a jigi da min kan ni Kanute kelen te, o de be ka degelikaramogo bila sifileliba in na tan. O te k'a fo tow te se ntolatan na, nka u kunkankow n'u kunnakow de ka ca kojugu, o b'u bali ka na wa

Samatasegew labanna ka sira numan soro

hal n'u nana, u te se k'u fanga n'u hakili fara njogon kan konuman ka ntola numan tan. N'i ye ntolatan in yere ta k'a laje, i b'a ye k'a fo Sedubilen tun te kene kan, Jila tun te yen ani do werew. I b'a ye k'a fo ni alafarkan tun te, Benen kelen ko ka bi folo don, u tun be se ka bi fila soro o ko k'a sababu ke Faranki Mikayeli ye, sanga 24 nan na ani sanga 34 nan bawo a kelen ni jo lankolon, o y'a soro Maha taara a

kunfe, a be ntola walon kerefe. Ala farala Mali kan k'a sababu ke Kanute ye bawo nin don in, an y'a ye k'a fo a ma ntola tan ni hakilila fila ye. A nana ni hakilila min ye n'o ye se soro li ye Ala y'a deme, a y'o baara ke. A sera fana k'o hakilila numan don tow la. Mali ka bi fila

ju bora Kanute la, a yere ye sabanan don. Sanga 30 nan na, Kanute ye ntola di Elhaji Mahamani Tarawele ma, o y'a yelema k'a di Modibo Mayiga ma, o y'a don. Sanga 76 nan na, Kanute ye ntola di Bakayi Tarawele ma, o y'a fili Madu Jalo ne, o ye waraya ke ka bi filanan don. Sanga 84 nan na, Madu Jalo y'i digi kininfebolo kan ka ntola yaara k'a ben ni Kanute natoye, o y'a don n'a kunkolo ye. Mali ka 3 Benen ka 1. Sisan Mali be joyoro filanan na Gana kofe, ka Benen ke sabanan ye, ka Sudan ke naaninan ye.

Mahamadu Konta

«AMAP» kuntigi
Solomani Darabo
-Mali kanw kunnafonisebenw
baarada kuntigi
Nanze Samake

Kibaru

BP : 24 Telefoni: 20-21-21-04
Kibaru Bugufiye Bosola
Bamako - Mali
Sebennijekulu
Mahamadu Konta, Dokala
Yusufu Jara
Labugunyoro : Kibaru gafedilan
baarada
Bolen hake 16 000

Samatasegew zinoriw ta kera kolonya dan ye

Samatasege zinoriw taara Mali joyoro fa Uruwanda, Afiriki zinoriw ka ntolatanba kene kan. U ye boko saba min ke o bee da tora u la. U ni Uruwanda ye njogon soro, o kera 2 ni 1 ye Mali juguya la. U ni Gana ye njogon soro, o kera 1 ni 0 ye Mali juguya la. U ni Kameruni ye njogon soro, o kera 3 ni 0 ye Mali juguya la. Degelikaramogo ani Mali ntolatanko nemogow doron de be se ka jamanadenw kunnafoni nin jigitigewale in na; bawo a damatemena. N'i ye jatemine ke, Mali zinoriw ye jamanaba saba de gosi sanni u ka taa Uruwanda ntolatanba in na: u ye Benen gosi, ka Senegali bo, ka tila ka Tinizi gosi kasoro ka taa fadenkene kan. U selen yen, ko noonia u bolo, an ma cogo don a la.

Mahamadu Konta

Mali silametow ka jekuluba (H C I) bena dagayoro kura soro

Karidon, zuwenkalo tile 7 san 2009, jamanakuntigi Amadu Tuman Ture ye Mali silametow ka jekuluba ka so kura tufaden folo da. Cakeda min bera dagayoro kura in jo, o nemogo, Amadu Tenbeli ka fo la, Silamejekuluba ka so kura bera jo ACI 2000 kono. A be jo kene min kan, o be ben meterekare 2.600 ma. Birow be so in na, nka misiri, bitikiw ani diine yiriwalifenw jirayorow fana b'a la. A dukene na; jiriw, feerew ani binw be ke yoro daw la k'olu ke neemayoro ye ani lafiyayorow.

Bande Musa Sisoko / Mahamadu Konta